REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 14. marta 2019.godine.
Br. ref.:RK1335/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI70/18

Podnosilac

Alfred Zylfaj

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova PML. br. 120/17 od 13. decembra 2017. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Alfred Zylfaj iz Suve Reke (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupaju advokati Shpresa Berisha-Rexhepi i Ymer Osaj.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [PML.br.120/2017] od 13. decembra 2017. godine Vrhovnog suda Kosova.

3. Osporena presuda Vrhovnog suda je uručena podnosiocu zahteva 25. januara 2018. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenih odluka, kojima se tvrdi da je povređeno načelo *refomatio in peius* na štetu podnosioca zahteva u vezi sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113 (1) i (7) [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakona) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

6. Dana 31. maja 2018. godine, Ustavni sud Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) je na administrativnoj sednici usvojio izmenu-dopunu Poslovnika, koji je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo 21. juna 2018. godine i stupio na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, pri razmatranju zahteva, Sud će se pozivati na pravne odredbe novog Poslovnika na snazi.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 10. maja 2018. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).

8. Dana 9. avgusta 2018. godine, predsednik Republike Kosovo je imenovao nove sudije: Bajrama Ljatifija, Safeta Hoxhu, Radomira Labana, Remziu Istrefi-Peci i Nexhmija Rexhepija.

9. Dana 16. avgusta 2018. godine, predsednica Suda je imenovala Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Bekima Sejdiua (predsedavajući), Selvete Gërxhaliu-Krasniqi i Gresa Caka-Nimani.

10. Dana 19. septembra 2018. godine, Sud je, u skladu sa stavom 2 (c) pravila 33 [Registracija podnesaka i rokovi podnošenja] Poslovnika, tražio od zastupnika podnosioca zahteva da podnesu punomoćje za zastupanje pred Sudom.

11. Dana 5. novembra 2018. godine, zastupnik podnosioca zahteva je podneo punomoćje za zastupanje pred Sudom.

12. Dana 20. decembra 2018. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da podnese dokaz (povratnicu), koji ukazuje na datum kada je podnosilac zahteva primio osporenu presudu Vrhovnog suda.

13. Dana 20. decembra 2018. godine, Sud je dostavio kopiju zahteva Vrhovnom sudu i Osnovnom sudu u Prištini. Od Osnovnog sudu se tražilo da podnese dokaz (povratnicu) koja ukazuje na datum kada je podnosilac zahteva primio osporenu presudu Vrhovnog suda.

14. Dana 24. decembra 2018. godine, Osnovni sud je podneo dokaz o prijemu osporene presude Vrhovnog suda.

15. Dana 6. februara 2019. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

16. Početak ovog slučaja proizilazi od krivične optužbe kojom se teretio podnosilac zahteva, zajedno sa nekoliko drugih pojedinaca, da je provalio u kuću RG da bi krao i nezakonito stekao imovinsku korist, i tom prilikom ubio RG.

17. Dana 16. februara 2011. godine, okružni javni tužilac je podigao optužnicu PP.br.443-4/2000 protiv podnosioca zahteva zbog krivičnog dela razbojničke krađe ili razbojništvo propisano u članu 256.2 u saučesništvu vezi sa članom 23. Krivičnog zakonika Kosova (u daljem tekstu: KZK). Podnosilac zahteva je takođe optužen za neovlašćeno posedovanje oružja iz člana 328 (2) KZK-a.

18. Dana 17. marta 2014. godine, Osnovni sud u Prištini je (presuda PKR. br. 24/13) oglasio krivim podnosioca zahteva za krivično delo razbojničke krađe ili razbojništvo propisano u članu 256.2 u saučesništvu vezi sa članom 23. KZK-a. Podnosilac zahteva je takođe oglašen krivim za krivično delo neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja iz člana 374.1 KZK-a. Podnosiocu zahteva je izrečena jedinstvena kazna zatvora u vremenskom trajanju od 15 (petnaest) godina i 6 (šest) meseci.

19. Osnovni sud u Prištini je, nakon ocene dokaza i spisa predmeta, utvrdio: (i) da je na osnovu iskaza oštećenih strana AG i SG i svedoka LA (saizvršilac), činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno; (ii) da je kod optuženog (podnosioca zahteva) postojao umišljaj za izvršenje krivičnog dela teški slučajevi razbojničke krađe ili razbojništva; (iii) da postoje elementi krivičnog dela za neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja i da je koristio pištolj (kalibra 7,65 mm) u momentu kada je ubio RG; (iv) da je odbrana optuženog odbačena, kao potpuno neosnovana, jer je bila u suprotnosti sa svim dokazima izvedenim tokom glavnog pretresa; (v) da izveštaj krivično-tehničke jedinice potvrđuje da fiksirani tragovi pripadaju tragovima šake optuženog; (vi) da je izveštaj obdukcije od strane sudskog veštaka potvrdio da su uzrok smrti RG bile rane u grudima od vatrenog oružja; i da (vii) uzimajući u obzir činjenično stanje i izvedene dokaze, Osnovni sud je ubeđen da će se izrečenom kaznom protiv inkriminisanih postupaka optuženog postići svrha kazne, propisana u članu 41. KZK-a.

20. Podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu, tvrdeći bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, povredu krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom da Apelacioni sud usvoji žalbu, pobijenu odluku poništi i stvar vrati na ponovno suđenje.

21. Osnovno tužilaštvo – DTKD u Prištini je predložilo Apelacionom sudu da preinači presudu Osnovnog suda u vezi sa odlukom o kazni, tako da podnosiocu zahteva izrekne strožu kaznu zatvora.

22. Apelaciono tužilaštvo u Prištini je dopisom (PPA/I.br.453/2014 od 12.09.2014. godine) predložilo da se usvoji gore navedena žalba osnovnog tužioca u Prištini zbog odluke o krivičnim sankcijama i da se podnosiocu zahteva izrekne stroža kazna zatvora.

23. Dana 9. oktobra 2014. godine, Apelacioni sud je (rešenje PAKR. br. 440/2014) usvojio žalbu podnosioca zahteva i prema službenoj dužnosti, poništio gore navedenu presudu Osnovnog suda i krivičnu stvar vratio na ponovno suđenje. Shodno tome, žalba osnovnog tužioca je oglašena „nepredmetna". Apelacioni sud je, u suštini, obrazložio: *"Sud ne daje dovoljno objašnjenja za inkriminirajuća dela i krivično pravnu odgovornost, a polazeći od toga da je krivično delo izvršeno u zajedničkom izvršenju gde su učestvovala četiri optužena lica, i polazeći od toga da su krivična dela izvršena u zajedničkom izvršenju kompleksna krivična dela, sud ne daje objašnjenja da u kojem su obliku zajedničkog izvršenja delovali optuženi i uopšte se ne objašnjava njihov doprinos u izvršenju krivičnog dela i sud ne daje nijednu činjenicu da optuženi odgovoraju za njihova dela u sklopu njihove svesne namere i dalje i krivično pravna odgovornost treba da bude različita sa svakog optuženog".*

24. Dana 6. jula 2016. godine, Osnovni sud u Prištini je (presuda PKR. br. 552/14) oglasio krivim podnosioca zahteva: (i) zbog razbojničke krađe ili razbojništva u saučesništvu iz člana 256.2 u vezi sa članom 23. KZK-a i izrekao kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 19 (devetnaest) godina i 6 meseci; (ii) zbog neovlašćenog vlasništva, kontrole ili posedovanja oružja iz člana 374.1 KZK-a kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 1 (jedne) godine; i (iii) u skladu sa članom 80.1 i 2 KZRK-a za dva krivična dela osudio jedinstvenom kaznom zatvora u vremenskom trajanju 20 (dvadeset) godina.

25. Osnovni sud je u gore navedenoj presudi od 23 strane objasnio da je odluku o kazni zatvora podnosioca zahteva zasnovao na brojnim dokumentima, kao što su izjave svedoka saizvršioca, izjave oštećenih, izveštaj o obdukciji žrtve RG, izveštaj sa lica mesta, izveštaj ekspertize, foto dokumentacija u spisima predmeta, čitanje suočavanja među saizvršiocima, kao i njihovo suočavanje, službeni memorandum, spisak dokaza, izveštaj o kriminalističkoj tehnici, itd.

26. Podnosilac zahteva je izjavio žalbu Apelacionom sudu, tvrdeći bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, povredu krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom sa Apelacioni sud usvoji žalbu, pobijenu odluku poništi i stvar vrati na ponovno suđenje. Podnosilac zahteva je posebno tvrdio: *"U presudi nisu ocenjeni dokazi, zbog razloga jer nisu predstavljene odlučujuće činjenice i optuženom je izrečena kazna od 20. godina i povređen je princip „Reformatio in Peius", što*

podrazumeva da se zabranjuje izmena sudske odluke i pogoršanje položaja optuženog u slučajevima kada se podnosi pravni lek u korist optuženog, to zbog razloga jer je u žalbama OT - DTKD-a u Prištiniod Apelacionog suda, izjavljeno kao nepredmetno, zbog razloga jer tužilaštvo nije podnelo žalbu o stanju činjenica".

27. Osnovni tužilac u Prištini je takođe izjavio žalbu Apelacionom sudu, navodeći strožu kaznu za podnosioca zahteva, uzimajući u obzir posledice krivičnog dela, kriminalne sklonosti podnosioca zahteva i drugih optuženih i njihovu visoku društvenu opasnost.

28. Dana 6. februara 2017. godine, Apelacioni sud je (presuda PAKR. br. 5/2017) delimično usvojio žalbu podnosioca zahteva i preinačio presudu Osnovnog suda u pogledu kvalifikicaje krivičnog dela i prekvalifikovao u teške slučajeve razbojničke krađe ili razbojništva iz člana 256.2 u vezi sa članom 23. KZK-a. Podnosiocu zahteva je izrečena jedinstvena kazna u vremenskom trajanju od 20 (dvadeset) godina, računajući i vreme provedeno u sudskom pritvoru. Žalba osnovnog tužioca u Prištini je odbijena, kao neosnovana.

29. Apelacioni sud je u suštini usvojio utvrđivanje činjenica i izvoženje dokaza od strane Osnovnog suda, dok je za tvrdnju o povredi načela "*reformatio in pieus*", istakao: "*Žalbeni navodi optuženih [...] da je povređena zabrana „Reformatio in Peius", iz člana 395.ZKP-a, ne stoje zato što je žalba OT - DTKD-a u Prištini, nepredmetna, ne podrazumeva da kazna ne može da bude stroža, to zbog razloga jer prema oceni Apelacionog suda, rešenje PAKR. br.440/2015 od 09.10.2014. godine je poništena na osnovu žalbi branioca i prema službenoj dužnosti, i žalba OT - DTKD-a u Prištini je ostala neocenjena (nerazmotrena). Znači, žalba je postojala i to podrazumeva da, pošto je postojala žalba OT - DTKD-a u Prištini, Prvostepeni sud nije bio ograničen zabranom „Reformatio in Peius", iz člana 395. ZKP-a, kada je optuženima izrekao strože kazne".*

30. Što se tiče proporcionalnosti između kazne i društvene opasnosti krivičnog dela, Apelacioni sud je utvrdio: *„Apelacioni sud, podnetu žalbu od OT - DTKD-a u Prištini, odbio je kao neosnovanu. Prema oceni Apelacionog suda, Prvostepeni sud je u potrebnoj meri ocenio sve okolnosti, i otežavajuće i olakšavajuće, povodom donošenja i merenja kazne, s procenom opštih okolnosti o merenju kazne, predviđenom kao u članu 73. KZRK-a, a imajući u vidu da je krivično delo počinjeno zbog pohlepe i sa teškim posledicama lišenja života pokojnog, i obe odbrambene vrednosti, lišenje života i odbrana imovine uživaju pravnu krivičnu zaštitu, kao veća vrednost krivično pravne odbrane. Izrečene kazne optuženima Alfred Zylfaj, ShK, MK i ShD, su u proporciji sa težinom počinjenih krivičnih dela i stepenom njihove pravno – krivične odgovornosti i takve izreknute kazne će koristiti individualnom sprečavanju da spreče optužene od vršenja takvih i sličnih krivičnih dela, i koristiće opštem sprečavanju da spreči druge u vršenju takvih ili sličnih krivičnih dela i očekuje se da se postigne cilj, predviđen kao u članu 41. KZRK-a".*

31. Podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu, tvrdeći bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, povredu krivičnog zakona i odluke

o kazni, sa predlogom da se pobijene presude ponište i stvar vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Podnosilac zahteva se posebno žalio: (i) da je odugovlačenje procesa od krivične tužbe do proglašenja odluke od strane Osnovnog suda prošlo 4 (četiri) godine; (ii) na nedostatak adekvatnog obrazloženja za strožu kaznu podnosiocu zahteva; i (iii) pogoršanje proceduralnog položaja podnosioca zahteva zbog povrede načela "*reformatio in peius*".

32. Dana 2. i 13. juna 2017. godine, državni tužilac je (dopis KMLP. II. br. 82/2017) predložio Vrhovnom sudu da se zahtev za zaštitu zakonitosti podnet od strane podnosioca zahteva odbije, kao neosnovan.

33. Dana 13. decembra 2017. godine, Vrhovni sud je (presuda PML.br. 120/2017) odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva podnet protiv presude PKR.br.552/2014 Osnovnog suda u Prištini od 6. jula 2016. godine i presude PAKR. br.5/2017 Apelacionog suda od 6. februara 2017. godine. Vrhovni sud je ocenio da nema povrede odredaba krivičnog postupka ili povrede krivičnog zakona od strane nižestepenih sudova; i da su oni ocenili brojne dokaze, kao što su iskazi svedoka, izveštaj obdukcije, rekonstrukcija lica mesta, suočavanje optuženih, itd.

34. Što se tiče inkriminisanih postupaka podnosioca zahteva, Vrhovni sud je utvrdio: "*Inkriminirajućia dela osuđenih Alfred Zylfaj i ShK, svaki pojedinačno, ispunjuju elemente krivičnog dela neovlašćenog vlasništva, kontrole ili posedovanja oružja, iz člana 374. stav 1. KZK-a. Ovaj sud prihvata pravni stav Prvostepenog i Drugostepenog suda, izraženog u osporenim presudama vezano za krivičnu odgovornost osuđenih, da u njihovim delima postoje bitni elementi krivičnog dela teškog slučaja razbojničke krađe ili razbojništva ili zajedničko izvršenje, iz člana 256. stav 2. vezano za stav 1. člana 23. KZK-a*".

35. Što se tiče krivične odgovornosti podnosioca zahteva i drugih saizvršilaca, Vrhovni sud je utvrdio: "*[..] Glavno je da svaki saizvršilac zna da, pored njega, u izvršenju krivičnog dela učestvuju i druga određena lica. U zahtevima nije predstavljena nikakva činjenica, ali ni u spisima predmeta ne postoji neki dokaz koji bi stavio u dilemu krivičnu odgovornost osuđenih. Okolnost za izuzimanje krivične odgovornosti bi eventualno postojala kada bi bila reč o činjeničnoj i pravnoj zabludi, međutim, u konkretnom slučaju nijedan od ovih uslova nije ispunjen. Zbog tih razloga, navodi branioca osuđenih, da je povređen krivični zakon, su u tom pravcu odbijeni, kao neosnvoani*".

36. Što se tiče odugovlačanja postupka od krivične tužbe do proglašavanja odluke Osnovnog suda, Vrhovni sud je naveo: "*Navodi iz zahteva branioca osuđenog Alfred Zylfaj, o tome da sud nije dao razlog za produženje ovog suda stoje, i činjenica je da je suđenje trajalo dugo, međutim, to produženje nije uticalo na način odlučivanja i u tom aspektu navodi su neosnovani*".

37. Što se tiče povrede načela "reformatio in peius", Vrhovni sud je obrazložio: "*Navodi iz zahteva branioca, da je povređena odredba člana 384. stav 1. tačka 1.11, vezano za član 395. ZKP-a ne stoje. Rešenjem Apelacionog suda*

Kosova PAKR. br. 440/ 2015, od 09.10.2014. godine, presuda Prvostepenog suda je poništena odobrenjem žalbi branioca optuženih i prema službenoj dužnosti, a žalba OT – DTKD-a u Prištini je ostala nerazmotrena i neocenjena, jer je predmet poništen i vraćen na ponovno odlučivanje. Stoga, žalba OT – DTKD-a u Prištini je postojala i to podrazumeva da, pošto je postojala žalba (OT – DTKD-a u Prištini), Prvostepeni sud nije bio ograničen na zabranu reformatio in peius iz člana 395. ZKP-a kada je izmenio odluku o kazni i kada je optuženima izrekao strože kazne, jer u tom pravcu nije povređena zakonska odredba člana 395. ZKP-a".

Navodi podnoisoca

38. Podnosilac zahteva tvrdi da su redovni sudovi povredili načelo *reformatio in pieus* i propisano u članu 395. KZK-a.

39. Podnosilac zahteva tvrdi da je povređena pravna sigurnost u ostvarivanju pravnog sredstva, jer u ponovnom odlučivanju stvari, Osnovni sud nije imao pravo da izrekne strožu kaznu od one koja je izrečena prvom presudom. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da su načelo *reformatio in pieus* povredili i Apelacioni sud i Vrhovni sud Kosova.

40. Podnosilac zahteva navodi: "*Načelo reformatio in peius sadrži najvažniju privilegiju okrivljenog [...] Osnov zabrane Reformatio in peius je pravda, tj. garancija koja se daje optuženom da žalba koja je podneta u njegovu korist, ne može da deluje u njegovu štetu [...] U konkretnom slučaju, žalba koja je podneta u korist optuženog, oštetila je njegov položaj*".

41. Podnosilac zahteva navodi: "*U slučaju Alfred Zylfaj [...] žalba tužioca je predstavljena kao nepredmetna, što znači da nije razmotreno pitanje što se tiče krivične sankcije. Krivična sankcija bi postala predmetna nakon eliminisanja mana Prvostepene presude, a sud donosi drugu odluku vezano za krivičnu sankciju ne razmatrajući prvu odluku što znači da je doneta odluka nad odlukom koja je zabranjena [...] U ovoj pravnoj situaciji, Sud se ponaša sa odlukom o krivičnoj sankciji kao da uopšte nije doneta*".

Relevantne zakonske odredbe

Zakonik br. 04/L-123
O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 395
Reformatio in peius

Ako je izjavljena žalba samo u korist optuženog lica, presuda se ne sme izmeniti nanjegovu odnosno njenu štetu u pogledu pravne kvalifikacije krivičnog dela i krivične sankcije.

Prihvatljivost zahteva

42. Sud prvo razmatra da li je zahtev ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, utvrđene Zakonom i dalje navedene Poslovnikom.

43. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

> *"1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.*
>
> *[...]*
>
> *7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".*

44. Sud u nastavku takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što je propisano Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

> *Član 48*
> *[Tačnost podneska]*
>
> *"Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori".*
>
> *Član 49*
> *[Rokovi]*
>
> *"Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...".*

45. Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, da je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom u skladu sa članom 113 (7) Ustava i podneo je zahtev u skladu sa rokom propisanim u članu 49. Zakona. Podnosilac zahteva je takođe jasno naveo prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena i akte javnih organa koje osporava u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona.

46. Pored toga, Sud se služi i pravilom 39 (2) [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, što je u funkciji utvrđivanja da li podnosilac zahteva dokazuje i dovoljno potkrepljuje svoju tvrdnju.

47. Pravilo 39 (2) Poslovnika, propisuje:

> *"Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju".*

48. U tom smislu, Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi povredu načela "*reformatio in peius*" na njegovu štetu, znači, korišćenje prava da se žali ne sme da pogorša njegov proceduralni položaj. Sud ponovo ističe navod

podnosioca zahteva: "*Načlo* reformatio in peius *sadrži najvažniju privilegiju okrivljenog [...] Osnov zabrane* Reformatio in peius *je pravda, tj. garancija koja se daje optuženom da žalba koja je podneta u njegovu korist, ne može da deluje u njegovu štetu [...] U konkretnom slučaju, žalba koja je podneta u korist optuženog, oštetila je njegov položaj*".

49. Sud primećuje da načelo "*reformatio in peius*" uživa zaštitu iz člana 31. Ustava u kombinaciji sa članom 6. EKLJP-a, jer se radi o pravu pojedinca da se žali.

50. Pitanje da li je povređeno ili ne načelo "*reformatio in peius*" razradiće se u sledećim stavovima, uzimajući u obzir (i) sprovedene postupke u celosti; (ii) uslove i ograničenja ustavnog postupka u individualnim slučajevima; i (iii) jurisprudenciju Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), uzimajući u obzir član 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava.

51. U tom smislu, Sud primećuje da praksa ESLJP-a propisuje da se pravičnost postupka ocenjuje u celosti. (Vidi: presudu ESLJP-a od 6. decembra 1988. godine, *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije,* br. 10590/83, stav 68). Shodno tome, pri oceni navoda podnosioca zahteva, Sud će se takođe pridržavati ovog načela. (Vidi: Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI104/16, podnosilac zahteva: *Miodrag Pavić*, presuda od 4. avgusta 2017. godine, stav 38; i slučaj br. KI143/16, podnosilac zahteva: *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine, stav 31).

52. U tom smislu, kako bi se izbegli nesporazumi od strane podnosilaca zahteva, mora se imati na umu da „pravda" koju zahteva član 31 nije „materijalna", već „proceduralna" pravda. U praktičnom smislu, i u principu, to se izražava kontradiktornim postupkom, gde se strane saslušavaju i stavljaju pod iste uslove u sudu. (Vidi: *mutatis mutandis,* Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI42/16 podnosilac zahteva: *Valdet Sutaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2016. godine, stav 41 i druge citirane reference).

53. U ovom slučaju, Sud primećuje da je osnovni tužilac tražio strožu kaznu za podnosioca zahteva u dva sudska stepena. Sud takođe primećuje da su Apelacioni sud i Vrhovni sud ocenili da je formalni uslov za ne kršenje načela "*refomatio in peius*" iz člana 395. ZKPK-a ispunjen podnošenjem žalbi od strane osnovnog tužioca. Pored toga, Sud takođe primećuje da je presuda Osnovnog suda poništena usvajanjem žalbi podnosioca zahteva i prema službenoj dužnosti, i shodno tome, žalba OT-DTKD u Prištini je ostala nerazmotrena i neocenjena. (Vidi, *mutatis mutandis,* Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI45/16, rešenje o neprihvatljivosti od 20. februara 2017. godine, stavovi 29-33).

54. Sud primećuje da je u ovom slučaju stroža kazna protiv podnosioca zahteva izrečena na ponovnom suđenju od strane Osnovnog suda, što je diskreciono pravo redovnih sudova. Sud, u skladu sa svojom supsidijarnom ulogom u pojedinačnim slučajevima, smatra da su redovni sudovi dovoljno obrazložili zašto u ovom predmetu načelo „*reformatio in peius*" nije povređeno na štetu podnosioca zahteva (vidi: gore stavove 28 i 35).

55. Sud takođe primećuje da su redovni sudovi primenili test proporcionalnosti između težine kazne, društvene opasnosti krivičnog dela i efekta kazne za sprečavanje izvršenja sličnih krivičnih dela u buduće (vidi: gore stav 29).

56. Pored toga, Sud primećuje da je podnosiocu zahteva omogućeno da sprovede postupak zasnovan na principu kontradiktornosti; da je mogao, tokom različitih faza postupka, podneti argumente i dokaze koje je smatrao relevantnim za njegov slučaj; da mu je pružena prilika da efikasno ospori argumente i dokaze koje je iznela suprotna strana; i da su svi argumenti, objektivno razmatrani, relevantni za rešavanje njegovog slučaja, razmotreni i saslušani od strane redovnih sudova; da su izneti detaljni faktički i pravni razlozi za osporene odluke; i da su, u skladu sa okolnostima slučaja, postupci, posmatrani u celini, bili pravični. (Vidi: *inter alia, mutatis mutandis*, Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI118/17, podnosilac zahteva: *Sani Kervan i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. februara 2018. godine, stav 35, takođe vidi: *Garcia Ruiz protiv Španije*, ESLJP, predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29).

57. U tom smislu, Sud ističe da nije njegov zadatak da se bavi greškama u zakonu za koje se navodi da su počinili redovni sudovi (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle da povrede osnovna prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Sud sam ne može da oceni zakon koji je doveo dotle redovan sud da usvoji jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud "četvrtog stepena", što bi rezultiralo prevazilaženjem granica postavljenim u njegovoj jurisdikciji. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava. (Vidi: slučaj *García Ruiz protiv Španije*, ESLJP br. 30544/96, od 21. januara 1999. godine, stav 28 i, vidi: Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI70/11, podnosilac zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima,* rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).

58. Sud dalje primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa ishodom postupka sprovedenim pred redovnim sudovima. Međutim, nezadovoljstvo podnosioca zahteva sa ishodom postupka od strane redovnih sudova ne daje mu pravo samo po sebi da pokrene argumentovanu tvrdnju o povredi prava na pravično nepristrasno suđenje. (Vidi: *mutatis mutandis,* slučaj *Mezotur – Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21,; vidi, i: Ustavni sud Republike Kosovo, slučaj br. KI56/17, podnositeljka zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 42).

59. Sud smatra da podnosilac zahteva nije potkrepio navode da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni i da su osporenim odlukama povređena prava i slobode garantovane Ustavom i EKLJP-om. (Vidi: *mutatis mutandis, Shub protiv Litvanije,* br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).

60. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, i treba da se proglasi neprihvatljivim, kao što je propisano članom 113.7 Ustava, utvrđeno članom 48. Zakona i dalje navedeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7 Ustava, članom 48. Zakona i u skladu sa pravilima 39 (2) i 59 (2) Poslovnika, 6. februara 2019. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;

II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;

III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;

IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac **Predsednica Ustavnog suda**

Bajram Ljatifi Arta Rama-Hajrizi